

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:			
Melyben:		Vidékire:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hónapra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gall-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gall-ház földszint
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.

Gyermekbetegségek.

— nov. 17.

A ki figyelemmel kíséri az évről-évre fellépő járványos gyermekbetegségeket, önkénytelen is azt az kérdést veti fel, mi az oka annak, hogy e járványos betegségek: vörheny, kanyaró, ronszoló toroklob, minden év őszén olyan következetesen fellépnek.

Hogy egyik évben a járványos betegség enyhébb lefolyású mint a másokban, az nem változtat a dolgon.

A valódi tényállás az, hogy a járványos gyermekbetegségek minden évben fellépnek és sajnos, az idén is pusztítanak ártatlan gyermekeink közt.

Mint mindennek, ennek is megvan a maga természetes oka. Általános felfogás, hogy a betegség csirája a levegőben van. Hiába óvjuk, hiába őrizzük ellene gyermekeinket. Hasztalan. A bezárt szobákban, a kulcslyukon keresztül is befurakodik gyermekeinkhez. Meglepi őket legtöbbször álmukban. megtalálja őket vidám játékaik között. Nincs mentesség, nincs mentesség, nincs elölle menekvés sehhol, — sehhol.

A szomorú tapasztalat arra tanít bennünket, hogy ez az általános felfogás igaz. Sem a vörheny, sem a kanyaró, sem

a ronszoló toroklob ellen nem védhetjük meg gyermekeinket,

Még azt a szérumot nem találta fel senki, a melylyel beoltva gyermekeink e betegségeket kikerülnék.

E láthatatlan rémek ellen nem tehetünk semmit, legfőleg csak — óvakodhatunk.

De óvakodunk-e?

Megtesszük-e a kellő óvintézkedéseket?

A mi nézetünk szerint — nem.

Még csak annyit sem tartottunk érdemesnek eddig megtenni, hogy a szülőket, tanítókat megismertettük volna e gyermekbetegségek előjeleivel. Így, mit tudja az a szülő, ha iskolás gyermeke fejfájásról panaszkodik, vagy láza van ragályos betegség tünetei között megbetegszik, küldje-e iskolába vagy ne?

A betegség előjeleit nem ismeri, hát elküldi. A baj azonban erőt vesz rajta az iskolában. Már akkor inficiálva lehet az egész osztály. Ki itt a felelős?

A szülő semmiesetre sem.

Hiszen nem tudja, sőt sejtelve sincs arról, hogy gyermekén, a ki kissé panaszkodik, a járványos gyermekbetegség előjelei mutatkoznak; hogyan tehetjük tehát felelőssé? Hiszen nem oka annak, hogy gyermeke az iskolába hurcolta a ragályt?

Nem oktatta senki, nem tiltotta senki, ha gyermeke ilyen vagy amolyan előjelek között betegszik meg, hogy akkor ne merészelje ovodába vagy iskolába küldeni.

A ki azonban azt hiszi, hogy ez csak nálunk van így, az nagyon csalódik. Országszerte így van. A helyett, hogy a baj előjeleivel ismertetnék meg a népet, várnak, míg a ragály annyira elterjed, hogy egy iskolában, vagy ovodában 10—20 megbetegedés történik és akkor bezárják az iskolát vagy ovodát. azután nagy erővel fognak a baj orvoslásához.

A ragályos beteget elkülönítik, a vö-öscsedulát kiragasztják a ház kapujára és büntetés terhe alatt figyelmeztetik a közönséget, hogy e házat és tájékát kerülje.

Igazságtalanok volnánk, ha el nem ismernénk, hogy egyes esetek fellépte alkalmával, ez óvintézkedéseket megteszik orvosaink. Megteszik. De az vajmi kevés. Az csak fél óvintézkedés.

A legelső és elengedhetetlen óvintézkedés az lenne, mint már fent is irtuk, ha a baj előjeleivel megismertetnék a közönséget és óva intenék a szülőket, hogy ha ragályos gyermekbetegség tünetei között családjukban megbetegedés vagy csak rosszullét fordul is elő, akkor ne küldjék

Tárcza.

LESZESZ-E . . . ?

Leszsz-e a feleségem?

Azt mondád pajkosan: »igen!«
S szép két beszédes kék szemed
Mosolygott lágyan, szeliden!

Oltár előtt állsz. — Kérd a pap.
S Te másnak mondod most: »igen!«
Arczképed nézem a könynybe én;
Mosolyg az, lágyan, szeliden.

Zivuska Andor.

Ifju szivek.

— Elbeszélés. —

Amint Hevessy Gritta, a Balpatakyaknak — ez idő szerint — legutolsó leánydedunokája meghallotta hazulról, hogy Géza bátyja nem mehet haza szórakoztatónak a Balpataky nagymama mellé, mert »bejáratos lett Sáthory miniszterekhez» — azonnal levelet írt Gézának.

A magas összeköttetésnek, amelyre Géza szert tett, a kis Gritta kisasszony is rendkívül örült, épen úgy, mint nemesi familiája.

De még jobban megörült annak, hogy ily módon most már igen könnyen kikerülhet abból az átkozott zárdából, ahol olyan sokat kell imádkozni, meg tanulni.

Hevessy Grittára nézve nagyon sokkal jobb lett volna, ha Tarnavárt az ő nagyma-

mája mellett lehetne s az ő meséit hallgatnának ifjúkori hódításairól.

Hiszen legutóbb ugyis azt írta neki öregek betüivel, hogy most jutottak eszébe a hajdani szép élet legszebb részletei, például mikor a szabadságharc idején Schlick tábornokot is megigézte s arra bírta, hogy három napig időzzön Sarnavárt cigány mellett. jó bor mellett.

Ezen idő alatt azután öszpontosíthaták ellene vezéreink a hős honvédeket.

Abban az említett levélben arra kérte Hevessy Gritta az ő unokabátyját, Balpataky Gézát, »akinek egy év alatt biztosan összes vizsgái és Sáthory Ella keze, mert bejáratos lett Sáthory miniszterekhez», hogy valamilyen ként járna ki az ő hazavételét. Mogyoródról Tarnavárra, a nagymama mellé.

Gézát eleinte zavarba hozta kis hugának naiv kérése, mert nem könnyű dolog azt kijárni, hogy a Balpatakyak visszavonjanak valamikor egy családi határozatot.

De mikor egyet már billiárdozott a levél elolvasása után, mégis megsajnálta Hevessy Grittát, mert nagyon jól tudta, hogy mily kellemetlen az az állapot, mikor mindig tanulni és mindig imádkozni kell az embernek.

Azután meg féltette unoka bátyósi tekintélyét is s miután hirtelen épen felébredt elméjében annak a stiklinek emlékezete, a melylyel épen az ő nagymamájok szabadult ki fiatal leánykorában a mogyoródi zárdafogságából, a következőket írta a kis Grittának:

Édes kis hugom; Épen e perczen vettem esdeklő soraid, amelyekre a legnagyobb készséggel válaszolok, bár egy negyed óra múlva Satoryékhoz kell indulnom valami estélyfelére,

Azt tartom ugyan, hogy a tanulás és az imádkozás igen hasznos és nagy lelki megnyugvást eredményez, mindazáltal veled szemben szívesen teszünk kivételt ezen szigorú elveim alól s szolgálak tanácsokkal arra nézve, hogy megszabadulhass a zárdából.

Tekintve a mogyoródi angol kisasszonyok szigorú erkölceit, legcélszerűbb volna ugy kiszabadulni körükből, ha a zárdával szemközt levő mogyoródi vár tüzértisztjeivel a zárdá egyik ablakából látszóvezel.

Ez a művelet természetesen ugy lesz végrehajtandó, hogy az angol kisasszonyok közül valamelyik észrevegye, eminek folytán majd meglásd ugy kiteszik a szűrődet, mintha soha ott sem lettél volna.

A látszóvet még ma postára teszem, ezen felirással: »Czukorkák« Szívélyesen üdvözöl és sok szerencsét kíván szerető bátyósd — Géza.

Alig jutottak el Hevessy Grittához a Géza által küldött »czukorkák«, a legelső alkalommal hozzálátott a tanácsolt művelet végrehajtásához.

Amint azonban nézi nézi a mogyoródi várfalakat, egy kis tüzérkadét integetni kezdett a zárdá kinyitott ablakai felé.

Hevessy Gritta nem számított erre a váratlan körülményre s mikor a kendőlobogtatást észrevette, kis szive hevesen dobogni kezdett.

Néhány nap alatt azután a látszó és zsebkendő nyelv segítségével olyan bizalmas viszony fejlődött ki Hevessy Gritta és a kis tüzérkadét között, hogy mikor a karácsonyi szünidőkre hazaküldötték a mogyoródi zárdából, térdre esve kérte a fejedelemasszonyt: hogy csak körükben tölthesse el a karácsonyi ünnepeket. **Medveczki Imre.**

gyermeküket az ovodába, iskolában, ne hogy gyermekek oda vigyék a betegség csiráit. Mig ez az óvintézkedés meg nem történik, addig az ovodák, iskolák melegegyai lesznek a gyermekbetegségeknek.

Hát nem természetesebb, nem észszerűbb, nem egyszerűbb az óvónőt vagy tanítót értesíteni, hogy X vagy Y nevű növendéke ragályos betegség tünetei között megbetegedett. Akkor mindjárt tudja az illető tanító, mi a kötelessége. Első sorban azonnal figyelmezteti a növendékeit, hogy e beteg gyermeket valahogy meg ne látogassák. De így, ki tudja nem megy-e el egyik is, másik is az iskolából hiányzó tanulótársát meglátogatni? Ilyen körülmények között nem is csoda, ha a járványos betegség, járvány alakjában terjed.

Hát nem természetesebb, nem észszerűbb a szülőket büntetés terhe mellett arra kötelezni, hogy ha gyermekek ragályos betegség tünetei között megbetegsznek, azonnal orvoshoz folyamodjanak.

Hogy ezt tehesük, ismét arra van szükségünk, amit már cikkünk keretében mondtunk, hogy a szülőkkel, tanítókkal a bal előjelt megismertessük.

A képviselőház budget vitája A képviselőházban, mint értesülünk, tolvó hó 29-én, hétfőhöz egy hétre veszi kezdetét a jövő évi állami költségvetésnek általánosságban való tárgyalása. Az általános vita, úgy vélik, aránylag rövid lesz, mert annak keretében az ugynevezett hazabeszélésre alig kínálkozik alkalom. Epen ez okból viszont majdnem teljes bizonyossággal meg lehet előre jósolni, hogy annál hosszabba fog elnyúlni az egyes tárczaköltségvetések tárgyalása, a részletes budgetvita.

Lesz-e a tisztviselők fizetése emelve?

nov. 19.

A pénzügyi tárca tárgyalásakor a tisztviselői fizetések emeléséről is volt szó, a mivel szemben szükségesnek tartotta a miniszter említeni, hogy ezt a kérdést egészen csak úgy oldhatják meg ha egyszerűs mind a kezelést egyszerűsítik és a tisztviselők számát fokozatosan csökkentik.

A tisztviselők számának csökkentése mindenestre csökkenti a közterheket; de magával hozna két erkölcsi eredményt is.

Az első az, hogy a tisztviselők fizetése a kincstár újabb megterhelése nélkül lenne javítható, a mi viszont emeli a tisztviselők kedvét, munkaképességét; a második pedig az, hogy véget érne ifjúságunkban az a hajsz, hogy a produktív pályák nehézségeitől irtóztatva, a kényelmesebbnek látszó de rosszabb javadalmu tisztviselői létrára kapaszkodik egész tömeg, eleve gyámság alá helyezi magát, csakhogy ne kelljen sokat erőlködni.

Ezt az áramlatot is meg kell akasztani s azért kell minden nélkülözhető vagy összeolvasztható állást megszüntetni, illetőleg egyesíteni.

Külföld.

Margit királyné évjára-déka Sarocco olasz miniszterelnök kijelentette, hogy Margit királyné apanage-ját törvényjavaslattal fogja szabályozni. A törvényjavaslat szerint, me-

lyet a miniszterelnök legköze ebb benyújt a parlamenthez, Margit királyné évjára-déka két millió lírában van megállapítva. Ezt az összeget azonban nem fogják részére külön kifizetni, hanem a civillistával együtt fogja az államkincstár kiutalványozni.

Megbüntetett képviselők. Minden parlamentben megtörténik, hogy az ellenzék rakoncátlanok, a rakoncátlanok azonban nem mindenütt tudják megfékezni. A belga képviselőház háznagya értesítette a Ház tagjait, hogy ezentul nem kapnak ingyen szeszes italokat a buffetben, hanem legfőleg csak teát, kávét és szirupot. Ez az erélyes rendszabály mindenestre kitűnő, csak az a kár, hogy csupán azokban a parlamentekben lehet alkalmazni, amelyekben a képviselők ingyen kaptak szeszes italokat.

Egyezkedés 40—50 százalékra.

Azt mindenki tudja, hogy a kalmár, ha a dolgai rosszra fordulnak, a hitelezőkkel egyezkedni kezd s készkézben csak akkor fizet, ha tartozásából 30—50 százalékot elengednek.

Máskülönbben fizetéseketelenséget jelent csődöt mond s a hitelezők semmit sem kapnak. Azt azonban már édeskevesen tudják, hogy a mostani rossz anyagi viszonyok között a kereskedők ez ismert játékát a vásárló közönség is üzni kezdi.

Ügyvédek, orvosok, nagyságok és méltóságos asszonyok akadnak, akik egy-egy kereskedőnek több száz forinttal tartoznak s akik kerekén kijelentik, hogy számlájukat csak akkor egyenlítik ki, ha abból a kereskedők negyven-ötven százalékot elengednek!

És a kalmár? Nos hát a kalmár a kért százalékot a legtöbb esetben elengedi, csak hogy pénzt lásson.

Ambár az sem lehetetlen, hogy még ilyen perczen elengedése mellett is jó üzletet csinál s már előre úgy állítja össze a számlát, hogy az egyezkedés alkalmával egész bátran engedhessen.

Belföld.

Kivándorlás Romániából.

A sorsukkal elégedetlen zsidók kivándorlása folyton tart. Most azonban, okulva az előzményeken, nem nagy csoportokban és hevenyében indulnak utnak. Először megszerzik a szükséges pénzt és ellátják magukat mindennel s csak azután veszik kezükbe a vándorbotot. Tízével-huszával indulnak Kanada felé, természetesen Magyarországon át. Mikor egy-egy ilyen kivándorló csoport a határt állépi, a rendőrség sürgönyileg értesíti az utjokban érintő városokat, hogy a kivándorlókra vigyázzanak s a vonatból ki szállani ne engedjék. Am ez a vigyázat eddig moglehetősen fölösleges volt kiszállni Magyarországon, ahol a szegénység folyton terjed s ahonnan a kivándorlás szintén megindult.

Ünnep Sáros-Patakon.

A Sáros-pataki főiskola ifjúsága deczember nyolczadikán ünnepet rendez Bethlen Gábornak Nagy-Enyeden fölállítandó szobra javára. Az ünnepség a főiskola imatermében fog lefolyni. Novák Lajos teológiai tanár Bethlen Gáborról fog fölolvadni, Rákosi Viktor valamelyik elbeszélését olvassa föl, Zombori Andor főgimnáziumi tanár költeményt ír, a melyet Décsy Sándor teológus fog elszavalni.

Verekedő ügyvédek.

A pécs ügyvédi kamara fegyelmi bírósága két ügyvédet vétkesnek mondott ki s ezért büntetésül egyenkint 200—200 korona pénzbírságra ítélte, mert igazolást nyert, hogy a panaszlott ügyvédek 1899. június hó 12 én a . . . i kir. járásbíróságnál egy telekkönyvi közigazgatási ügyben tárgyalván, a tárgyalást vezető bíró előtt egymásközt lefolyt izgatott feleselés után, a bírósági irodában, a kezelő személyzet szemeláttára egymás ellen tettelegességre vetemedtek: dr. . . . , János arczu ütötte dr. . . . Zs-t, erre egymást kölcsönös ütlegetés közt megfogták, a földre teperték s ott dulanodtak, míg a zajra elősietett járásbíró őket börtönörökkel ki nem vezettette a bírósági helyiségből.

A panaszlott ügyvédeknek ez a botrányos viselkedése — így szól az indokolás — mélyen sérti az ügyvédi kar becsületét és tekintélyét. miert is őket az ügyvédi rendtartás 68. §. b) pontja szerint minősülő fegyelmi vétségben vétkesnek ki-mondani kellett.

A büntetés kiszabásánál súlyosító körülményül tekintette a fegyelmi bíróság az okozott botrány nagyságát s hogy azt a panaszlottak ügyvédi hivatásuk gyakorlása közben, a bírósági kezelő személyzet előtt, a bíróság hivatalos helyiségében idézték elő ahol a tisztességes viselkedést nemcsak az általános társadalmi szabályok s a kar méltósága követeli meg, de tételes törvény is előírja.

Mindezekkel szemben enyhítő körülményül csupán az szolgálhatván, hogy a panaszlottak eddig fegyelmileg büntetve nem voltak, a másodfoku fegyelmi büntetés volt az ítélet rendelkező részében kített mértékben alkalmazandó.

A kuria a pécsi ügyvédi kamara fegyelmi bíróság ítéletének felebbzett részé az abban felhozott indokoknál fogva helybenhagyta.

Hasznos tudnivalók.

Az új bor szája ellen.

A bor, mint tudjuk, igen gyorsan vesztől környezetéből ízét és szagát rontó anyagokat a levegőből, főként akkor, midőn még a bor forrásban van. Így például az a bor, melyet burgonyapinczében engedünk kiforrni, különös összehúzó ízt nyer; ha karbolsav van a kiforrás helyiségében, attól a bor egészen élvezhetetlenné válik s egériz képződik akkor, ha a forrás helyén hagymát, friss zöldséget vagy kenyeret őrzünk. Ovakodjunk tehát a bort oly helyiségben forrni hagyni, melyben más anyagokat őrzünk. Ha azonban nem áll rendelkezésünkre más helyiség, úgy a bort ilyenkor a külső levegőtől egészen el kell zárni és pedig olyan módon, hogy a forrás alkalmával képződő szénavat kettős csövön át egy vízzel telt edénybe vezetjük. Az egérszag teljes eltávolítása egyáltalában lehetetlen. Megpróbálták az ilyen bort vízhólyaggal, csont lisztol kezelni, átszűrni, torkölyre önteni, lefojtani stb., de mindez nem használt.

Törvénszék.

§ A halotti ing. Ismét egy hitves mérgezési esetről van szó, a mely Temesváron és környékén az utóbbi időben valóságossá divattá vált. Kuzmann György fazekasmester

felesége ellen emelték a vádat, hogy a férjét megmérgezte pálinkával elpusztította.

Koronatanu Kuzmanné ellen Barta Léoniusz fazekességét volt, a kinek az asszony pár nappal a férje halála előtt, ruhavasálás közben azt mondta:

— Látja, most éppen az uram halotti ingét vasalom.

— Ugyan mit beszél — szólt a legény — hiszen az ura egészséges mint a makk.

— Jobban tudok én ahhoz! Mondja csak, átvénne az üzletet, ha özvegy lennék?

A legény rászólt:

— Ne beszéljen bolondokat mesterné asszony.

Este, mikor a legény egyedül volt Kuzmannal figyelmeztette, hogy a felesége roszban töri a fejét. Kuzmann ezért összeszidta mire ő kijelentette, hogy nem marad itt munkában. — Osszeveszték, sőt birokra is mentek s Barta torkon ragadta mesterét. E perczben belépett az asszony, kibékítette őket és átadott az urának egy kulacsot, hogy igyanak egy békekortyot. Kuzmann nagyot huzott az italból és odanyújtotta Bartának de ez alig nyelt egyet belőle, az asszony odaugrott, kikapta kezéből a kulacsot és így szólt:

— Nem magának való ital ez!

Barta hazament rosszul lett és másnap betegágyában hallotta, hogy Kuzman meghalt.

Feljelentette az esetet a rendőrségnek, mire az elrendelte a holttest fölbontolását és valóban az orvosok nagymennyiségű arzénikumot találtak benne.

Az asszony a temesvári törvényszék előtt tagadta a mérgezést és azt mondta, hogy a férje öngyilkos lett. A tanúk vallomása szerint az öreg ember rövid betegsége alatt többeknek panaszkodott hogy felesége megmérgezte, de a törvényszék mégis felmentette az asszonyt, mert bűnösségére nem talált elég bizonyítékot. Így ítélte a bíróság is, valamint a kuria tanácsa is.

Apróságok.

Előzékeny férj.

— A férjed a klubban van?

— Igen de most korábban jön baza. Kötő Mukri vidéken van és a férjem nem akarja, hogy egyedül legyek.

Modern.

Színigazgató (a primadonnához): Lelkem Emmi, nem adhatnál száz forint előleget?

Szemrehányás

A férj kesereg az asszonynak: — Azt hittem, Krózus vagyok, amikor igent mondtál, pedig csak azért mondtál igent, mert azt hitted, hogy Krózus vagyok.

Sváb faluban.

Városi: Miért dobatta ki azt az embert? Hiszen egészen nyugodtan ült a helyén? Korcsmáros: Hja, valakivel csak kellett kezdeni... Kidobatas nélkül nincs verekedés, verekedés nélkül nincs vendég.

Nyelvtan.

— Melyik melléknév lesz rövidebb, ha fokozzák.

— Oh, hisz valamenynyi hosszabb lesz!

— De a „rövid“ melléknév rövidebb lesz.

Kifogás.

A tűz elfojtása után az önkéntes tűzoltók parancsnoka dicséri a legénységet:

— Nagyon jól viselkedtek, de megint az volt a baj, mint a multkor, az urak nagyon messze laknak a tűz színhelyétől... A jövőre talán segíthetnének ezen.

Egyről-másról. Az elegáns betörő.

nov. 19.

A Ferencz József uton ma gyorsan — mint a futó tűz — terjedt el, hogy a mult éjjel X. urhoz betörték, de hála «Bob» nak, a vastaghangu cseh-vizslának, a betörő nem vihett el semmit.

De kezdjük a históriát legelől. X-né tegnap este 8 és 9 óra között valami csekélység felett összepörült az urával. A csetepatének az lett a vége, hogy az asszony a hálószobából behurczokodott a kertre nyíló kis szobába s kijelentette, hogy ott fog aludni a diványon, mert gyűlöli — legalább is 24 óráig gyűlöli a goromba X urat.

Az ur vállat vont e kijelentésre, s hogy ne legyen egyedül, beszólitotta Bobot, a vizslát és megparancsolta, hogy feküdjék az ágya előtt levő szőnyegre.

Eddig hát rendben volna minden.

X: ur elolvasta az esti lapját, elfújta a gyertyát befordult és elaludt — ahogy mondani szokás — mint a juhász bunda.

Hogy a kertre nyíló kis szobában mi történt, azt nem lehet tudni. — Lehet hogy történt valami, lehet hogy nem történt semmi.

Éjtélkor egyszerre Bob dühös ugatására riad fel X. ur.

— Luss Bob! Hallgas vén galád — csi titotta álmos gazdája.

De Bob nem hallgatott. Még dühösebb ugatással rohant — a kertre nyíló szoba ajtajához.

R. ur mikor ezt meglátta, balsejtelmek től gyötörve előkapta a revolverét és hallgatózott. A kertre nyíló szoba ablaka gyünusan zörrent meg.

— Hah... susogta és sziszegte X ur. Ezzel előre tartott fegyverrel felrántotta az ajtót. Bob előre ugrott s a következő pillanathban a kertre nyíló ablakon át dühös ugatással vett üldözőbe valakit.

X ur agyán egyszerre, villámütésként rezgett át a következő gondolat!

Rabló tört be... Oh drága nőm!

Nejéhez rohant... figyelt: Ő él és nyugodtan lelezkik! Aztán a nyitva hagyott ablakhoz lépett:

— Fogd meg Bob, fogd meg! kiáltotta és revolveréből kidurogatott a ködös őszi éjszakába. Ismét vissza tért nejéhez.

— Drágám ébredj, rabló járt itt. De hála a Bobnak, jókor észrevettem.

— Mit beszélsz?! Az istenért!?! rémüldözött az asszony.

— Nyugalom édesem, nyugalom. Már túl vagyunk a veszélyen.

— Jesszus... csakugyan! kiáltott az asszony a nyitott ablakra bámulva. Oh... jaj, jaj! Segítség.

Ezzel férje karjaiba hanyatlott.

— [Mikor magához tért, X. ur szólalt meg:

— Légy erős angyalom. A betörő nem okozott semmi kárt.

Ma reggel a helyszíni szemle alkalmával egy pár finom 8 as számú keztyűt találtak a kertre nyíló szobában. E. ur így szólt ekkor.

— Lám, a gazember milyen elegáns. keztyűs kézzel jár és közönséges betörő. Persze, elegáns külső alá rejtik az ilyenek veszélyes foglalkozásukat. Milyen szerencse hogy nem ébredt fel a feleségem, mert akkor halálra rémiti a gazember.

Iparosok mulatsága.

A debreczeni iparos ifjak önképző egyesülete 26 éves fennállását szépen ünnepeleltek meg:

A tegnapi számunkban jelzett 1 órai társas ebédnél k. b. 120-an vettek részt, ahol szebbnél-szebb dicitók hangoztak el:

Elsőben: Simpnffy Imre polgármester, Tóth Kálmán elnök, Stern József ketegyaros Szabó Kálmán kereskedő, dr. Kola János orsz. gy. képviselő, dr. Kőrösy Kálmán ügyvéd, Dávidházy Kálmán könyvkötő, Csiki Lajos tanár, Krisztián Imre könyvkötő, Madarász Gyula Scherli Ede elnök, Tóth Sámuel, Grünvald József iparkamarai titkár, Blaskovics Mihály, Kozma László, Bernáth Elemér kir. táblai elnök, Friedvalszky Rezső Aczél Géza mérnök.

Asszonyok:

Szöllősy Dánielné, Szuhár Gyuláné, Gaál Andrásné, Szabó Imréné, Gránicz Istvánné, Sátrány Györgyné, Sajó Józsefné, Tóth Józsefné, Faragó Andrásné, Molnár Józsefné, Krisztián Imréné, Madarász Gyuláné, Kiss Józsefné, Deuths Gyuláné, Némethy Józsefné, Kiss Miklósné, Nagy Józsefné, Papp Andrásné, N. Varga Vinczéné, Benkő Károlyné, Okros Mihályné, Kövesdi Józsefné, Kovács Gáborné, Náday Rezsőné, Szabó Lajosné, Arél Mátyásné, özv. Jerobek Dánielné, Borbély Sámuelné, Kovács Istvánné, Rencz Antalné, Halász Árpádné, Viberál Jánosné, Tamasocky Györgyné, Barta Andrásné, Nagy Sándorné, Kovács Imréné, özv. Kaliczky Józsefné, Ungváry Mihályné, Éva Péterné, Krémniczky Lajosné, Elek Andrásné, K. Tóth Sámuelné.

Leányok:

Szöllősy Erzsike, Tömör Ilonka, Gaál Margit, Czerik nővérek, Bácsi Róza, Birinyi Eszti, Szabó Eszti, Szabó Margit, Szuhár Róza, Gránicz Ilona, Gránicz Juliska, Tóth Zsuzsika, Sátrány Annuska, Pálfalvy Juliska, Sajó Eszti, Kovács Zsuzsika, Krasznay Julianna, Tóth Mariska, Kovács Mariska, Kovács Eszti, Antalcz Emma, Molnár Mariska, Kiss Róza és Eszti, Besz Liduska, Deuch Mariska, Németh Juliska és Eszti, Nagy Juliska, Kiss Eszti, Nagy Erzsike és Mariska, Papp Eszti, Molnár Mariska, Mendel Irénke, Mendel Papi, Kövesdi Eszti, Szerencsi Zsuzsika, Halász Mariska, Orosz Juliska, Arél Juliska, Borbély Mariska, Kovács Juliska, Viberál Jánosné, Borza Juliska, Nagy Etelka és Mariska, Horváth Jánosné, Elsner Károlyné, Kovács Erzsike, Klarik Mariska, Stark Vilma, Kaliczky Emma, Kremiczky Juliska, Katona Ilonka, Elser Viola.

A mulatságra felül fizettek:

Szöllősy Dániel, 1 kor. Blaskovics Mihály 10. Bakos Kálmán, 1. Nagy József 2. Katona Gyula, 1. Benkő Károly, 1. Ekbál György, 2. Viberál János, 5. Dávidházy Kálmán, 2. Kormos Gyula, 2. Zellinger Ede, 2. Biczó Gyula, 4. Éva Péter, 1. Dr. Hütter Károly, 2. Scherli Ede, 5. Horváth János, 6. Szentpéteri Ferencz, 2. Dr. Kőrösy Kálmán 2. Tóth Kálmán, 6. Borza István, 1. Németh András 3.

R. B.

a főiskolán vasárnap nyitva. — *Városi torna-kör* nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután. — *Füvészkert* a gazdasági tanintézetnél nyitva. — *Czöllővészet* minden vasárnap a nagyerdőn.

Sorrend: Nov. 18. Bankett a Bikában. Este iparos ifjak *d a l e s t é l y e* a Bikában. — Nov. 25. Csokonai kör felolvasó estélye. November 17-dikén az angol társalgó kör felolvasó estélye.

Sorsjegyek huzása. Deczember 1. 1864-iki államsorsj. Török sorsjegyek.

Debreczeni szenzációk.

— Saját tudósítónktól. —

(Ráesett a kapu.)

Gólya Tamás lakatos legény tegnap délután harmadmagával egy hatalmas kaput akart beilleszteni egyik házhoz, de munka közben valahogy megbillent Gólya az álványon és az óriási nagy kaput magára rántotta.

A szerencsétlen fiatal embert eszméletlenül állapotban szedték fel a földről. A bal karját a rázuhant nagy teher eltörte, ezenkívül belső sérüléseket is szenvedett.

Beszállították a kórházba.

A nehéz sérülések dacára is megmenekült az életnek.

(Tolvaj mosóné)

Zajdos Katalin nem kevesebb mint 18 lopást követelt el és halomszámba gyűlték össze az ellopott holmik, amelynek nagyrészen már eddig tuladott.

Ugy jutott be a padlásokra, hogy csak a nagyobb házakba jár el dologba és mikor a ruhákat kitergette a padláson, a többi lakók padlásfülkéit álkulccsal kinyitotta.

A tolvajlásban segítségére volt egy leány, a ki nála lakott, de a ki már néhány hét előtt eltávozott.

(Betű-czigányok.)

T.-csegei levelezőnk írja, hogy ott a napokban kőborczigányok rablást követtek el.

Stallenberg József utcára néző szobájába hatoltak be az éj sötét leple alatt és feltörték a ruhaszekrényt, melyből mindent batyuba kötöttek már, sőt a gazda pénzét is megtalálva azt is magukhoz vették, midőn a neszre a gazda felébredt és erre a rabló-czigányok elmenekültek.

A pénzzen tárczát a melyben nagyobb összeg volt, sietségökben elejtették.

Bünjelképe a szobában hagytak egy reszelőt, melyet azon a napon a falu kovácsától loptak el.

Stallenberg József az esetről jelentést tett a csendőrségnek.

Azt hiszik, hogy a betörést kőbor-czigányok követtek el.

Szálló levelek

Farsangi levél.

Debreczen, nov. 19.

Édes szerkesztő Ur:

A mama kiküldött, hogy foltozáshoz való rongyokat keressek és én ezt az időt arra akarom felhasználni, hogy megírjam ezt a levelet, — hátha szívesen veszik. Olyan rettenetes is az a mama, azt mondja hogy nem illik fiatal lányoknak ujságokba firkálni. Hát akkor mivel töltjük amúgy is unalmas napjainkat.

Voltam a kiállításon. Be sok kép is van és pár, mit nekünk nem is lett volna szabad látnunk. (Ugyan Balogh Stefi mindig oda pislogott a sarokba, hol a Judith áll.)

(Be érdekes is mit festenek össze a művészek üres óráikban. (És nekik sok üres idejük lehet.) Vagy huszan voltunk lányok és minden szentkép előtt hosszas magyarázatot tartott a kisasszony.

Ni volt ott egy kép, majd megszólalt. Mintha Karsit festette volna le Stettka Gy. Kedves anyu! Baditz zenélő amoretteje.

Mikor azután kiértünk a folyosóra, egymásba kapaszkodtunk és fülünkben lévén a zene körülkeringőztük a folyosón az egész városházát. (El is törtünk egy porcellánt csészét. Talán nem is kellett volna elárlnom.)

Szombaton pedig a mama rákényszerített, hogy menjünk el az angol társalgó kör felolvasó estélyére.

— De mama — tiltakoztam erőlyesen — hiszen oda csupa öregurak járnak. — — Csitt te! — azok a jó partik. —

Elnyeltem a feleletet és helyesen is tettem, mert a mama nem ösmer tréfát. De azután kicsikartam tőle egy remek felőt. Egészen piros és majdnem földig ér. (Hogy fog irigykedni Paula ezért.)

A társalgó estélyen majd elaludtam — nem azért tanultam angolul, hogy az előadott darabokat meg is értem. — Pedig kedves emberek voltak ott, de mit ért mindez, mikor nem tánczolhattam.

Vasárnap kimentünk a korszóra és élveztem a bámula-ot és köztetszést, mit piros köpenyem aratott. (Sokan utánnam is néztek.)

Délután pedig a papa, kit ujabban sürgős dolgai gyakran tartanak távol a háztól (miért azután mama igen haragszik) meglepett azon váratlan kijelentéssel, hogy este elvisz az iparos ifjak báljába.

Mindjárt a nyakába borultam és megcirógattam a papát. Estig átalakítottam a tavalyi báli ruhámat, de azért azt hiszem, jól néztem ki.

A bál nagyon jól sikerült. Kaptunk csinos táncrendet és volt sok táncos. A második négyesnél egy lány sem ült. (Mégis derék emberek a mi iparosaink.) — A valcert addig ujrátatták, míg supé-valcert nem csináltak belőle.

Tudom, milyen dühösek lesznek a barátneik, hogy ott nem voltam. (De nekik ez a multság nem *n o b e l e*.)

Hajnalgig ott mulattunk és erősen áthülve érkeztünk haza. Megyek is már, mert a mama herbatheát főzött és a rogyokat sürgeti. Ha megengedi kedves szerkesztő Ur, máskor is bekopogtatok*), még csak ez után lesz a sok multság. — Üdvözli

Rózsika.

U. i. Majd el is felejtettem, én is bőtöltem András napján és . . . és láttam is valakit. De azt el nem árulom. Csak annyit mondhatok, hogy van be folyása az András-napi bőtölésnek az álomlátásra. Br., hogy t á z o n. — D e m o s t már megyek be.

(m. m.)

*) Szívesen vesszük Szerk.

Színház.

(M. m. Tegnapi este mindvégig kitartó közönség hallgatta meg: „Romeo és Juliá”-t Shakespeare örökbecsű darabját. Mindjárt itt konstatálhatjuk, hogy a britt hatyu darabjait Debreczenben színrehozni hiábavaló kísérlet. Itt kiforgatják velejéről és Laube vagy Kotzebue modorában érzelmes szavaltal darabokká alakítják át. Odry tehetséges színész, de Romeo-ra több kell a tehetség-nél. Évtizedes tanulságok alapján vágnak bele nagy művészek csak. Sokat tesz az összes (ensemble) is. Shakespeare darabjaiban a mellékszerepek is művészkézet kívánnak. Ez tudjuk Debreczenben nincs. — A tegnapi előadás elég kerekdeden folyt le, F á y Flóra mély megfigyeléssel alakított, O d r y tehetségéhez képest támogatta. A közönség többször kitapsolta őket.

Legujabb.

EA költő ünneplése.

Budapest, nov. 19. Vörösmarthy Mihály születésének századik évfordulója alkalmából a Petőfi-Társaság, szép ünnepséget rendezett. Az ünnepélyt Bartók Lajos elnök beszéde nyitotta meg. Utánna Zichy Jenő gróf mondott beszédet, majd ifju Mihály Péter, az »Egyetemi Kör elnöke dicsőítette Vörösmarthyt, mint az ifjuság költőjét. A brányi Emil költeménye is nagy hatást keltett. Utána Somló Sándor, a Nemzeti Színház művésze szavalt a Vörösmarthy: »Vén cigány«-át. Jókai felolvasását (»Vörösmarthy apánk«) leirhatatlan lelkesedés követte, már rég lelépett az ősz író-király a pódiumról, mikor még mindig orkászzerűleg zugott a taps s terem minden részéből. Koroda Pál »Szép Ilonka« című ódáját tapssal tüntette ki a közönség. A szép ünnepet Bartók Lajos záróbeszéde fejezte be.

A beteg czár.

A czár a tegnapi napot jól töltötte és kevés ideig aludt. Az általános állapot tegnap kielégítő volt, a szubjektív érzés jó. A czár éjjel igen jól aludt. Reggel a szubjektív állapot jó volt, az eszmélet egészen tiszta. Reggel 9 órakor hőmérsék 37,6, érverés 68.

A királyné misemondó ruhája.

Hétfőn Erzsébet napján a budavári koronázó Mátyás-templomban reggel 9 órakor volt a szent mise. Az istentiszteletet dr. Nemes Antal budavári apátplebános mondta. Még pedig abban az aranyból szőtt misemondó ruhában, melyet a boldogult királyné maga himzett és a budavári koronázó templomnak örök emléküi ajándékba adott.

A kínai bonyodalom.

A pekingi angol konzul értesült arról, hogy Oroszország és Kína egyezséget kötöttek, egy Pekingtől Kalganon és Urgan át Kiachtába, a szibériai vasutig építendő vasut tárgyában és hogy Oroszország Manduriát és Mongolországot anektálni szándékozik. A valóságban a dolog úgy áll, hogy az orosz-csapatok nem gondolnak hadjáratra Mongolországban s Mansuriában nem végeznek hadműveleteket, hanem szigorúan a manduriai vasut területének védelmére szorítkoznak.

Tözsde.

— Goldstin Mór debreczeni bankirod. tudósítása. —

Buza 1901. áprilisre	7.56
Rozs 1901. áprilisre	7.19
Zab 1901. áprilisre	5.59
Tengeri 1901. májusra	5.03

Irányzat: nyugodt.

Hősök—katonák

A 1848-49-ik szabadságharcnak is voltak nőhonvédei, kik férjhez méltó hősiességgel kitartással küzdöttek át a esatákat.

Híres nőhonvéd volt Bányay Julia, ki Bányay Gyula néven szolgált a honvédseregben. Egy vizaknai ügyvéd felesége volt, de kevéssel a szabadságharc kitörése előtt özvegyesre jutott. Bellát a honvédek közé s rövid idő alatt őrmesterré léptették elő Matia Sándor főhadnagy századában. Gyulafehérvár ostrománál tüntette ki magát első ízben.

A honvédek sehogyan sem tudták bevenni a várat mert egy osztrák őrnagy munkásruhában minden nap ott járt a honvédek között s tudatta mozdulataikról az ellenséget. Egy alkalommal Bányay Julia állt őrségen s megpillantja a munkásruhába öltözött, óriás termetű osztrák őrnagyot, kire már egy idő óta gyanakodott. Nyomban megállította a kémeket, ki erre tört rántott elő és súlyosan megsebesítette őt. Menekülni azonban nem tudott, elfogták s a mikor irásaiból kiderült hogy kém, agyonlőtték. A várat most már be tudták venni a honvédek. Bányay Julia, kit ezért a tettéért hadnagygyá léptettek elő, alig gyógyult fel sebéből, már ismét bekerült a kolozsvári kórházba, mert egy kartácsszilánk súlyos sebet ejtett rajta. Kevéssel gyógyulása előtt híre érkezett, hogy a muszkák közelednek Kolozsvár felé, melyet aztán ki kellett üríteni. Bányay Julia az utócsapatra, melynél ő volt az első, aki a muszkákra rohant s hármát agyonszart közülök, mire a többi elmenekült. E hőstettéért főhadnaggyá léptették elő. Még a szabadságharc alatt férjhez ment parancsnokához, Motta kapitányhoz, kivel a világi fegyverletétel után Törökországba menekült. Majd Kairóban telepedtek meg, hol nagy fogódjuk és virágzó bőrkereskedésük volt.

Nevezetes nőhonvéd volt Lebstüek Mária is, ki Károly vadász néven ezolgált s vett részt több esatában. Egyizben, amikor csapattól elmaradt, három vasasnemet támadt rá, ő nem vesztette el lélekjelenetét: az egyiket lelőtte, a másodikat szuronyával lezurta, a harmadikat pedig megalasztotta. Görgői ezért fővadászszá léptette elő. Az amazon még a szabadságharc alatt férjhez ment egy huszár tiszthez. Ujpesten halt meg néhány évvel ezelőtt.

A maros-vásárhelyi zenélő kut.

Van Maros-Vásárhelynek egy sokat emlegetett nevezetessége: a híres zenélő kut, mely ugyan nem zenél már, de csak így nevezik abból az időből, amikor szebbnél-szebb nótákat muzsikált, valahányszor vizet huztak belőle.

Főlevenítek most ennek az érdekes kutnak a történetét abból az alkalomból, hogy a város újalakította romjaiból.

Szép barokstilusu, tíz méter magas kupulát épített föléje, melynek keleti oldalán két csőből fog folyni a víz. Köröskörül pedig két méter széles terras fogja körülvenni.

Erdélyben egész regekor támadt a zenélő kut körül, mely egy Bodor nevű ezermester műve.

Maros-Vásárhely tanácsa — beszélük — valamikor régen kutat akart furatni a város közepén. Lakott a városban egy Bodor nevű

ember, aki erre azt az ajánlatot tette a tanácsnak, hogy bizonyos évi tiszteletdíjért olyan kutat fur, mely muzsikál is.

A tanácsnak megtetszett az ötlet s elfogadta a hozzá kötött feltételt. Bodor azonnal munkához látott. Évekig dolgozott, amíg végre elkészült mestermű.

Az ezermester olyan gépezetett csinált mely mindannyiszor gyönyörűen muzsikált valahányszor vizet huztak a kutból.

Az egyik verzió szerint a városi tanács néhány esztendő múltán megtagadta a kikötött tiszteletdíj fizetését, mire Bodor bosszúságában lement a kut fenekére és ott [egy esztendő] vart kihuzott a muzsikáló gépből, mely aztán örökre elhallgatott.

Hiába próbálgatta azután sok hozzáértő ember megjavítani a gépezetet, minden ebbeli fáradozás kárba veszett.

Annak az egyetlen kihuzott esavarnak a titkát senki sem tudta kitalálni.

Egy másik verzió szerint Bodor bankó hamisításra adta a fejét, amikor a város tanácsa nem akarta megfizetni a járandóságot.

A bankóprést szobájának küszöbe alatt rejtette el s aki belépett hozzá, vagy távozott tőle, tudtán kívül egy egy hamisbankót csinált lába nyomásával.

Maga azonban mindig átlépte a küszöböt. Tudta hogy miért teszi ezt. Egy alkalommal rajtakapták, hogy hamisbankóval akart fizetni. Törvény elé állították nyomban, de ő feszületre tett kézzel esküdött meg arra, hogy egyetlenegy bankót sem préselt.

Később azonban, amikor már nagyon sok hamis-százast volt forgalomban, ismét elfogták. Hiába esküdözött már ekkor, nem hittek neki, mert úgy mondták, senki sem tudna olyan bankóprést csinálni, csak ő az ezermester.

Mikor életfogytig tartó börtönre elítélték megkérte a bírakat: engednék meg neki, hogy meg erősítse a zenélő kut gépezetét, mert úgy sem lesz rá több alkalma s szeretné, ha műve időtlen-időkig hirdetésképpen díszességét. Megengedték neki.

Mikor leszállt a kutba, mindenki szemláltára kihuzott gépezetből egy kicsike szegyet mire a kut egyszerre megnémult. Hiába vetették el tőle a szegyet s hiába dugták vissza ugyanarra a helyre, ahonnan ő kihuzta muzsikáló nem hallatszott többé a kutból.

Mikor arra kérték Bodort, hogy dugja vissza maga azt a szegyet, ez volt a válasza:

— Akkor fog megszólalni a kut, amikor visszaadják a szabadságomat.

Nem kegyelmöztek meg nek neki s a kut sem muzsikált többé. Hosszu ideig ült a börtönben s meg is öregedett már, amikor egy napon így szól az őréhez:

— Szabadságra vágyom, meguntam a börtön levegőjét, most ötlött az eszembe egy jó gondolat, amittől sokat remélek. Adjanak egy szilvamagot,

Adtak neki s az ezermester, akiben nagy művész veszett el, a szilvamag egyik oldalára az uralkodó, a másik oldalára pedig az uralkodóné megszólalásig hü arcoképét véste ki.

Felküldték a szilvamagot Bécsbe s ott annyira megtetszett, hogy külön stafétával küldték meg a kegyelmet az ezermesternek.

Állítólag még most is őrizik ezt a szilvamagot az udvari muzeumban.

Bodor nem sokáig élt kiszabadulása után. Ivásnak adta magát, teljesen elzülött és az uszálen puszult el.

A legújabb budapesti válópör.

B. Z. vagyonos lipótvárosi kereskedő, csinos fiatal felesége gyakran elutazott vidéken lakó szüleikhez és ilyenkor rendszerint megjelent a pályaudvarban egy fess barna uriember is, aki aztán ugyanabban a kocsi-ban foglalt helyet, ahol B.-né.

A kereskedő mindannyiszor kikísérte az indóházhoz, fölsegítette az asszonyt a kocsi-ba s még akkor erősen lobogtatta zsebkendőjét, mikor a vonat kirobogott a pályaudvarból.

A férj, aki vakon bízott a hitvesi hűségben, talán sohasem veszi észre, hogy a barna uriember szüntelen ott settenkedik körülöttük, ha ez egyszer el nem árulja magát.

Mig ugyanis a kereskedő jegyet váltott, az udvarló odasietett a váróteremben ülő asszonykához és amint a férjét közeledni látta ahelyett, hogy nyugodtan tovább állt volna, zavarában elkiáltotta magát: »Jön!»

B úgy tett, mintha ezt a felkiáltást nem hallotta volna és a mellette elhaladó férfit figyelemre se méltatta, azonban pár pillanat múlva ismét távozott, s amint visszatért, feleségét nyomban fölsegítette a vonatra, megjegyezte magának a kocsiszámot, azután érzékeny bucsut véve, elisietett.

Azonban nem távozott, hanem egy később váltott jeggyel ő maga is fölugrott a már induló vonatra és több kocsin keresztül sietve, a szomszédos fülkében foglalt helyet. Hallgatóni kezdett, de ezzel nem ért célz; majd az ajtóhoz lépett, azonban a fülke be volt zárva és a függönyök leeresztve. Türelmetlenül visszaült a helyére és amikor a kalauz jött, bizalmasan megkérdezte:

— Mondja csak barátom, szabad az ajtót egyes utasoknak magukra zárni?

— Nem bizony, mert a szabályok tiltják.

— Pedig a szomszédos fülke be van zárva, holott abban csak egy utas foglalt helyet.

— Tévedni méltóztatik, mert ott X. képviselő?

— Mert évi bérletjegye van.

— Aztán az egész uton így bezárkóznak?

— Ó nem; Debreczenben a képviselő ur rendszerint kiszáll és egy két pohár cognacot iszik. S visszautazik a gyorsvonattal.

B. nem kérdezősködött tovább, hanem amint a vonat megérkezett Debreczenbe, odaállt a fülke elé s mikor az ajtó fölnyílt, maga előtt látta a fess barna férfit és a feleségét. Másnap megtörtént a párbaj és a kereskedő ma már benyújtotta felesége ellen a válókeresetet is.

CSARNOK.

Dalokból.

(Heine)

Évek jönnek, évek tűnnek
Sirba szállnak nemzedékek
De szívenből a szerelem
Nem enyészik el sohasem.

Csak mégegyszer lathatnám őt!
Le borulnék lába előtt,
S haldokolva rebognémél:
„Szeretem őt langzó szívvel!”

Lippe Árpád.

Magyar szépségek.

Irta: Vay Sándor gróf.

Ilyen kaczkias menyecske volt Rhédey László gróf felesége. László gróf nagy protektora volt a német muzsának. Kolozsvári palotájában színpadot is állított és egy teljes társulatot tartott saját költségén. Ennek a társulatnak volt egy Hoffmann nevű színésze a kivel a grófné olyan jó lábon állt, hogy mikor egyszer valami Jungheim kollegájával összeveszett, ezt a grófné férjével. Rhédey Lászlóval kergette el. Egész Kolozsvár nevetett ezen a bohózatba való esetben s egy sereg reprodukálhatatlan Dorottya-szerű verset csináltak rá pajkos urfiak.

Ennek a Rhédey Lászlónak és Jnczedy Ágnes bárónőnek volt a leánya a csodaszép Rhédey Claudine. A magyar főúri lány azonban nemcsak szép, de ritka erély is volt. Lelki és testi tulajdonai úgy meghódították Württemberg Sándor herceget, hogy szívével és kezével ajándékozta meg. Az ő fiuk volt a közelebb elhunyt Teck herceg, apósa a jövendőbeli angol királynak.

Rhédey Claudine ifjan, 1841-ben, a pettau hadgyakorlatok alkalmával tragikus véget ért, de halálos ágyán megeskette férjét, hogy tetemeit honi földben temessék el Württemberg herceg megtartotta adott szavát, a híres magyar szépség porai ott pihennek Mező-Szent-Györgyön, ősei sirboltjában. Csak szívé nem adta oda a gyászoló férj. Ezt egy üvegben, borszeszben mindig iróasztalán tartotta, halálakor pedig meghagyta a fiának, hogy tegye koporsójába. Sokkal előbb, 1803-ban egy másik hódító szép magyar leány, a nógrádmegyei Török Karolin is közel jutott a trónhoz. — Egyik hessen darmstadti herceg vette nőül, a ki mint katonatiszt Nógrádmegyében állomásozva szeretett belé a ragyogó szépségű leányba.

Regényes a Somogyi Amália grófnő története. A ritka szép leány állítólag morga natus felelőse lett volna a reichstadti hercegnek, ezt azonban az ok-nyomozó történet megczáfolta, annyit engedve sejtetni, hogy Somogyi Amália, később gróf Horeczky Ferdinánd volt gárdatisz neje, tényleg közel állott I. Napoleon fiának a szívéhez. Rhédey Claudine idejében még három híres szép leánya volt Erdélynek: Teleki Ferencz gróf-

nak Erzsébet, Róza és Ágnes nevű leánya. A legifjabb, Ágnes, Watdeck hercegné lett, de utódja nem maradt.

1830—31. farsangján Magyarország legszébb lányának Bonis Jeanettet tartották. Olyan szép volt, hogy az V. Ferdinánd koronázására Pozsonyban jött gárdisták egész nap ablakai alatt ugratták hóféhérménjeiket Mikor a koronázási bálba belépett, maga V. Ferdinánd úgy elbámult, hogy hirtelen nem tudott felelni az őt fogadó ifjuság szónokának.

Híres szépségek voltak ugyancsak a harminczas években a biharmegyei Ferdéni nővérek: Antonia, Jozefa és Viktória. Messze földről eljártak akkor a gavallérok a váradi bálókra az ő kedvükért, sőt Boka Károlyt, a híres debreczeni cigányt is elvitték.

A negyvenes évek elején a pesti bálók körülrajongott szépei a Zizányi-leányok voltak, majd Orczy Lizi, Sennyei Amália; az 1847-iki farsang ünnepelt sarja pedig a bübajos Kendeffy Katinka, a későbbi Andrássy Gyuláné lett.

Az elnyomatás idejében Orczy Sarolta, Bajza Lenke, Ráday Biri, Degenfeld Anna mind méltók lettek volna a legkiválóbb művész ecsetére. A két előbbinek csárdás tán czáról irtak dythirambokat, s még külföldön is híre volt ezeknek a magyar beautiknak.

Nemcsak szépsége, de gyönyörű hangja miatt is dédelgetett kedvence volt a szocietásnak Beniczky Lotti. A jótékony hangversenyeken rendszeren résztvevő, elragadóan bájos leányt festők lefestették, poéták megénekelték, s még Tóth Kálmán, a már akkor nagyhirű ifjú költő is irt hozzá verset.

A magyar világban, majd a provizorium alatt híres szép lányok voltak Csemiczky Sarolta magyar ruhában, pártával fején, akár csak karcsu Rozgonyi Cziczelle, Hajnik Paula Mocsáry Kamillia, Kvassay Irén, Enzsel Ilka; Az asszonyok közt pedig Zichy Jánosné-Krai Mari. Ő tőle vett ezer forintért egy csókot Almásky Pál, a híres gavallér, mikor a főrangú asszonyok 1864-ben az inséges bazárt rendezték.

Vay Leonie és Ilka szintén a hatvanas években voltak híres szépségek, mikor 1865-ben Pesten járt az orániai herceg, Hollandia gavallér trónörököse a színházban meglátta a két csoda szép lányt. Másnap egy egy pompás csokrot küldött nekik, a nehéz, selyem szalagon következő dedikációval: Admiration a la beauté.

Königsberg Irmat Wass Emma, a hatvanas évek végén a csodásan szép Kende Pólin, Karacsay Clémence és Malenie, majd meg később Fáy Carola, Teleki Margit, Zichy

Margit és Sarolta, Füzesséry Ilka meg Bogdán Margit és annyi mások, mind virágok voltak annak a koszorúnak, a melynek szépségeihez nem volt fogható Európában. Szébbnél-szebb asszonyok az a sok szép leány, a kiknek nevét megőrizte a családi szájhagyomány, följegyezi a kulturhistória. A kik a magyar faj szépségét nem föntartották s örökül hagyták az utódnak. Mert hiába dicsőül a magyar ember virágos éjszakákon rózsás hajnalban, büszke nemzeti önérettel, hogy: Kék eres a szőlőlevel, a szép asszony szép lányt nevel . . .

(Vége.)

Legjobb a

Dr. FORTI-féle sebtapasz.

Porti László eredeti gyártmánya.

Legkiválóbb hatása van és biztosan segít mindennemű sebnél. Egési sebeknél a fájdalmat rögtön csillapítja, megszünteti és rövid használat után meg is gyógyítja. Női elölbajknál, mindenféle gyúladások, megkeményedések, esuzos és rheumatikus bántalmaknál, daganatok- és sérüléseknél, sőt még a legidültebb sebeknél is a legsikeresebben hat. A gyúléseket megőrleli, felfakasztja és rövid idő alatt begyógyítja. Ezekon kívül még számtalan, itt fel nem sorolt esetben nyújt biztos gyógyulást.

A dr. Forti-féle tapasz már 80 év óta nagy elterjedtségnek örvend mely idő alatt érke-

Porti László

zett számtalan hála-elismervény és köszöntő irat, mind annak kitérő gyógyhatásáról tanuskodik.

Mint hogy az utóbbi időben sok értéktelen hamisítvány s került forgalomba, szives figyelembe ajánlom a csomagon lévő aláírást, védjegyet, valamint a pecséten látható F. L. betűt. Csak a Forti László aláírásai és védjeggyel ellátott tapasz a valódi. Az utánzatok használatától mindenkit óva intek, mert ezek inkább kárára, mint hasznára vannak a szenvedőnek.

(A ki egy olyan csomagot beküld, mely a fenti aláírással és védjeggyel ellátva nincsen, jutalomban részesül, mert a hamisítókát folytonosan törvényileg üldözöm.)

Árak: nagy csomag 1 frt, közép nagyságú 50 kr., kisebb 35 kr. Kapható a készítőnél a gyárban: Forti László Budapest, II. ker., Iskola-utca 24. Seidl-féle ház. Főraktár: Török József gyógyszer-tára és dr. Egger gyógyszer., Váci-körút 17. Kapható továbbá valamennyi budapesti és minden nagyobb vidéki gyógyszer-tárban.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-tárban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

— Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. —

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik:

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára DEBRECZENBEN (Tiszapalota.)

**M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:**
**A
KRISTÁLY**
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZKERESKEDESEKBEN
VENDÉGLÖKKBEN
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva“
„A legizletesebb és legolcsóbb ásványvíz“
Debreczenben: Geréby Fülöp utcai, Csanak József, Kornhoffer József, Rieki József, Zelmos, Cseglédy Józsefné, Szabó Zsigmond, Koncsák Géza, Hirsch Ferencz, Félégyházi János, Göcsey István, Tóth Kálmán, Roth Antal, Mayer József, Leidenfrost G., Békés Emil, Bán László, Várai János és Váray József jól felszerelt fűszer, csémege és ásványvíz kereskedésében.

színházi legfinomabb achromatikus
látésövek szemüvegek, üvegekkel.
Diaphragma és hegyijegesz, üvegek acél, nikel, szaru, sehilokreut doúbiac ezüst, arany keretekben. Szalonlorguettek és mindenféle látészereszi cikkek nagyválasztékban, oleó áron kaphatók az általánosán elismert szakértő látészeresznél

Fischer Jakab
Debreczen: Sesztina ház.

**Ha jó
KÁVÉT**
akar inni, rendeljen a
FIUMEI
kávébehozatali társaságtól

Fiuméből.

4 1/2 kg.	New-Cuba	finom tisztá	6.75fr
”	Manilla	amatör, erős	6.75 ”
”	Hodeida Moca	pompás ízű	7.42 ”
”	Soerabaja	legfinom aromatikus	8.55 ”
”	Cuba, Ceylon, Menado	Kittinó keverék (külön külön csomagolva.)	7.42 ”

A kávéhoz csomagolható:
1/4 kg.
Imperial-tea 1 frt 60 kr.
Minden elvámolva és bérmentve utánvétellel.
Árlap ingyen
és bérmentve.

Utánzás ellenvéde 16307

Ujdonság!

Szabadalmazva Magyarországon és a szomszéd államokban.

POLGÁR SÁDOR

m. kir. szabad. nyert orvosi mű- és közszerész

BUDAPEST,

VII. Erzsébet-körút 50.

egész új szerkezetű sérvkötőt talált fel, mely a legmodernebb technikai vívmányok kezűtt, orvosi kapacitások szerint, a legelső helyet foglalja el és a legelőnyösebbnek bizonyult. Fenntartott az egész betegápolási cikkek készítésére.

gummiárak

stb. a legjobb minőségben jutá nyosan beszerezhetők. Nagy kézes árjegyzék ingyen és bérmentve. (Fenti címre ügyelni tessék.)

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitünő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású készvény, csusz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültbb készvény és csuszfájdalmakat is már néhányszori ledörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog- vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 kor 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszertárakban.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S. A.-UJHELY.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszertárban, Király-utca 12 és az Egger-féle „Nádor gyógyszertár“-ban, Váci-körút 17. Debreczenben: Mihálovits Jenő, dr. Rotschnek V. Emil és Tóth Béla gyógyszertárban.

Árverési hirdetmény.

Az Alföldi Takarékpénztárnál Debreczenben elzálogosított és kamat hátralékosok következő számu zálogtár-
gyak u. m.

- 3403, 3953, 4191, 4489, 4538, 4659,
- 4667, 4745, 4817, 4839, 4902, 5009,
- 5017, 5101, 5122, 5141, 5148, 5161,
- 5205, 5219, 5253, 5288, 5322, 5334,
- 5350, 5393, 5425.

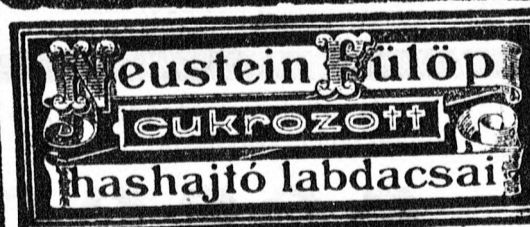
folyó év **November hó 27-én délután 3 órakor** az üzlet helyiségében nyilvános árverésen eladatni fognak.
Az igazgatóság.

1640. v. k. szám
1900.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. j. bíróságnak V. 3703/21900 számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Vajda János részére Fried Lajos debreczeni lakostól 200 kor. tőke, ennek 1896. évi június hó 20 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 118 kor. 20 fill. perköltség erejéig 1900. évi július hó 19-én bíróilag lefoglalt és 920 koronára becsült butorok és egy zongorából álló ingóságok 1900. évi december hó 3-án délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Szent-Anna-utca 53 szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.
Debreczen 1900 évi November hó 5-én

Sugár Gyula.
birói kiküldött.

(Neustein-féle ERZSEBET labdacok.)

SZÉK SZOBULAS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.
Egy 15 pilulát tartalmaz doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt. tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdaccai Valódi csak, ha minden doboz törvénytleg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lípót“ és „Neustein Fülöp gyógyszerés“ aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvénytsekkileg védett csomagjaink aláírásukkal van ellátva.

Neustein Fülöp
Szent Liptóhoz-czimzetgyógyszertára
WIEN, I. Plankengasse

Raktár Debreczenben: dr. Rotschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihálovits István, és Füleki Pál gyógyszertárban.